

Szerkesztőség iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

Nagybeeskerek, 1897.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVI. évfolyam, 152. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 13 ft.

Félévre ——— 6 .

Negyedévre ——— 3 .

Egy óra ——— 1 .

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Szerda, július 7.

A nőkérdés.

Nagybeeskerek, július 7.

Talán helyesebb lett volna e sorok élére a „férjkérdés” címet írni, mert bizony a nőkérdés legtermészetesebb megoldása: a férj. Kérdezzük anyáinkat, hogyan látnak szivesebben leányukat: mint tudóst, vagy mint boldog és boldogító hitvest és minden anya, még az is, kinek a saját házassága több gondot nyújtott, mint örömet, inkább szeretné látni leányát myrtuskoszorúval, mint doktornak? És leányaink miről álmodoznak? A katedrálról, vagy a szerelemről és a házi tűzhelyről? A mennyiben normálisan fejlettek és nem hypermodern, fin de siècle teremtsék, maguk is be fogják vallani, hogy ábrándjaik tárgyát nem a felsőbb mathesis képezi.

De ha így áll a dolog, miért e nagy vágy latin és algebra után? Miért a nagy örömköltés minden five ó clock-nál, ha egy nő leteszi az érettségi vizsgálatot? Talán a latinul beszélő leányok inkább kapnak majd férjket? Nehezen. De — úgy mondják, — nem lesznek annyira rászorulva a férjhezmenésre. Ez még kérdés; mert feltéve, hogy akkor a házasságra az anyagi eltartás szempontjából kevésbé szorulnak, kevésbé kívánatos lesz-e azért a leánynak a férjhezmenés?

Bármily erős is a borostyán, lesz-e belőle fa, melynek nincs szüksége támaszra? És aztán — a század végén szabad talán az ügyet nem csupán szellemi szempontból is megtekintetünk — mindennap látjuk, hogy öregebb lányok többnyire idő előtt hervadoznak, míg velük egykoru asszonyok virulnak és csak úgy ragyognak az egészségétől. Tehát ha leányainkat gimnáziumokba küldjük, ez nem azért történik, hogy természetes követelménynek tegyünk eleget, hanem azért, hogy kenyérkeresetet nyújtsunk nekik, azon eshetőségre, ha férjhez nem mennének. Ily szempontból hervadhatatlan babért szerzett magának Wlassics

miniszter az által, hogy hazánkban a felsőbb iskolákat a leányok számára megnyitotta, de annál óvatosabbak legyünk mi, szülők, ezen jótétemény élvezésében; törekvéseinket ne csupán arra terjesztjük ki, hogy leányaink kenyerüket megkereshessék, hanem törekedjünk mindenekelőtt őket úgy nevelni, hogy férjhez adhassuk. Látom a leányokkal megáldott szülők gunyos mosolyát, de bizony mégis mindamellet többnyire tőlük függ leányaink férjhezmenése.

A férfiak nem annyira hozományhűsösek, mint a nőknek sokan tartják őket; mert hogy ma, mikor a háztartás oly sokat igényel, egy fiatal ember nem szánja magát oly könnyen el arra, hogy egy szegény és gyakran igényteljes leányt vegyen el, az nagyon is érthető. De ha leányainkat úgy nevezzük, hogy, mint a biblia mondja, férje társa legyen, hogy ne parazolja könnyelműen azt amit férje keres, hogy együtt érezzen, gondolkodjon és dolgozzon vele, — és azt bizony latin és algebra nélkül is tudja; tudja ha mindenekelőtt kötelességérzete ki van fejlődve: akkor nem lesz sok vén leány, kivált ha idejekorán arról is gondoskodunk, hogy a tűzhely megalapításához okvetlen szükséges kis hozományt félretesszük, ami legtöbb esetben szintén tőlünk függ.

Mily gyakran halljuk e szavakat: „nem tudok leányomnak hozományt adni, azért jó nevelésben részesítem” — és a „jó nevelés” ferde felfogásából kiindulva a legdrágább zongora- és nyelvmestereket járatják a házhoz, meg sem gondolva, hogy van-e leányuknak tehetsége a zene vagy az idegen nyelvek megtanulásához és éveken át hasztalanul költik rá a pénzt, mely néha magában is kis hozomány volna.

Ezek általánosan ismert tények és hosszú beszédemnek foglalatja ez: most az iskolaév végén mindennap olvassuk, hogy egy-egy kisasszony itt vagy ott érettségi tette, de ne hagyják az ilyen kecsesítő

hírek által a szülők elcsábítani magukat, leányukat tudományos pályára szánni, a nélkül, hogy előbb jól meggondolták volna, csakugyan gyermekük üdvére fog-e ez szolgálni, azaz, hogy van-e az illető leánynak elég szellemi tehetsége, elég lelki és testi ereje arra, hogy a felsőbb tanulmányokat sikeresen be is végezhesse. Mert ha ez nincs meg, akkor érettségi bizonyítványa csak arra fog szolgálni, hogy megnehezítse a férjhezmenést, a mennyiben csak nagyobbítja igényeit a férfit, a férjet illetőleg és így természetesen hivatásától elvonja a nélkül, hogy a tudományban lenné kárpolitását, mert: „Sokan vannak a hivatottak, de kevesen a választottak.”

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 23. Közigazgatási bizottság.

A gőzfűtő naponta reggeli 6 órától nyitva van; ük részére kedden és pénteken délután.

— A Deschán ügy. Zajos közgyűlése volt tegnap Temes vármegyének. Az alispáni állásnak helyettesítés útján való ideiglenes betöltése volt napirenden és ezt az alkalmat Deschán hívei fel akarták használni arra, hogy tüntessenek Deschán mellett és lármázással, zajongással, valamint obstrukcióval lehetetlenné tegyék a nyugodt tárgyalást. — A többség azonban megakadályozta őket szándékuk kivételében, mire nagy zajjal elhagyták a közgyűlési termet. — A visszamaradt 262 bizottsági tag erre egyhangulag elfogadta dr. Gáll tárgyilagoss, objektív indítványát és az ideiglenesen megüresült alispáni állásra a vármegye főjegyzőjét, Kabdebó Gergelyt helyettesítette, a ki nyomban letette az esküt.

— Csőd. A nagybeeskerei kir. törvényszék csődöt nyitott Amsz Kálmán bégaszentgyörgyi kereskedő ingó és ingatlan javaira. Csődbiztos: dr. Selymesy Sándor, csődösség gondnok Goldmann József ügyvéd, helyettesek Jarmacszy Sándor.

A „TORONTÁL” tárczája.

A stockholmi kiállítás.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Emlékezzünk meg mindenekelőtt arról a mintaszerű kiállításról, mely tulajdonképpen az egész svéd népet a maga lényegében bemutatja. Itt látjuk a svéd parasztot a maga házi körében, körülveve a nemzeti házi ipar szebbnél szebb termékeivel. Itt vannak a kórházak és iskolák, melyekben Svédország Európa összes népeinek mintái szolgálhat. Itt nyílt alkalmunk megcsodálni a festői népies viseletet és nemzeti tárczákat, melyekben e nép természetes üdeége és hamisítatlan eredetisége visszatükröződik. De itt vannak bemutatva — amit első sorban kellett volna említenem — egy magas fejlődésű ipar termékei, az ipar és természettudomány összes találmányai és felfedezései együtt. Az iparon kívül a svéd művészet is méltó bemutatásra talált s ezzel megzáfoltuk az utolsó években lábrakapott azon véleményét, mely szerint a kiállítások csak pénzbe kerülnek, inkább ártnak, mint használnak s azonfelül csak bosszúságot s unalmat szülnék.

Hízen ép észszel se ki sem vitathatja, hogy az a kiállító, ki versenyképességének kívánja tanujelét adni, jó pár forintot fektet rá s hogy csak a legrikább esetekben lehet azt a közvetlen, pénzben kifejezhető hasznot kiszámítani, ami a kiállítónak jut. Amde nem szabad egy nemzet feladatát a szatocsával összetéveszteni. A svéd

nemzet, hasonlóképpen mint a magyar, nem ületet akart csinálni az ő művészeti és iparkiallításával, hanem be akarta mutatni azt a figyelemre méltó haladást, melyet a svéd ipar és művészet 31 év óta tett.

Az eddigi eredmény azt mutatja, hogy a svédnek nem rosszul kombináltak. Stockholm városa alig képes befogadni az Európa minden részéből ide özönlő idegeneket, s akikkel csak beszélünk az őszinte elismerés igaz hangján emlékeznünk meg a kiállításról.

Igaz, hogy a stockholmiak olyan kiállításnak való helylyel dicsekedhetnek, mint Európában egy város sem.

A híres Djurgarden (Thiergartennak nevezik azt is, mint a berlinit, talán azért, mert az emberek — közte sok majom — jár oda mulatni) fogadta be a kiállítást. Egy keskeny földnyelv, melyet kétfelől mos a víz. Keleten egy kicsiny öböl, nyugaton Stockholm híres kikötője. Háttul Skansen határolja, egyike a leghíresebb szabad muzeumoknak (Frei lustmuseum), mely körülbelül 200 ezer négyzetölnyi területen a svéd életet mutatja be.

A „Strandvägen”, Stockholm egyik legregebb utcája, mely a keleti tenger legszebb kikötőjét határolja, visz egy ujonnan épült monumentális híd az a kiállítás főbejáratához. Első tekintetünk a kiállítás főépületére, az iparsarnokra esik, melyek hatalmas kupolája a városban is messzire látható. Zöld pázsit mellett, illatos virágok között haladunk az impozáns, 90 méter magas épület felé, mely mint majdnem minden itten a fa országában, egészen fából épült. Az

épület belseje, a maga csinos fadiszítményével igen jó benyomást tesz a szemlélőre. Itt találjuk a legértékesebb dolgokat: a művészet és az ipar termékeit. A terület legnagyobb része természetesen a svédeknek jutott, Norvégia és Dánia kisebb expozícióival elégedtek meg, s a nagy Oroszország, mely néhány értékes festményt és burdát küldött, ezuttal szintén szerényen húzza meg magát. Három dolog az, a mi a svéd iparkiallításán dominál: a vas, a fa és a — telefon. Igenis a telefon, mely a stockholmi kereskedelemben, de a magánéletben is oly szerepet játszik, mint sehol a világon. A kereskedő itt külön alkalmazottakat tart a telefonnal, kint Skansenben a legigénytelenebb vendégöböl is megkérdezhetik, ha vajon x ur még ott kávézik. A Ryoberg szállodában s a stockholmi háziasasszony rég elfeledte milyen a kofa nyelve, mert ő telefonon rendeli a csirkét meg a zöldséget. Tán mondani is felesleges hogy a svéd telefon a miénknél összehasonlíthatlanul jobb és olcsóbb (egy évre 30 ft o. é.) s évről évre jobb lesz, mint ezt a kiállítás is tanúsítja. Stockholmban 16 ezer előfizetője van.

Nem szabad azonban megfeledkezünk a svéd ipar másik szent háromságáról, melyről a műveltség legalacsonyabb fokán álló emberek is tudnak: a svéd gyufáról, kesztyűről és puncsról. A kiállítás mindhárom bőven van képviselve, de — sajátságos — kellően nem lehet őket tanulmányozni. A gyufát hazulról ismerjük, de valahányszor rágyújtunk, látjuk, hogy azok a svédnek nem csinálnak rossz gyufát. A kesztyűnek már több figyelmet szentelhetünk. Szép dolgok, finom bőrök, jó munka, sok izlés. Nem

A hivatalos melléklet 131. számával.

— **Esküvő.** Fornszek Béla szabadkai kir. törvényszéki elnök f. hó 10-én tartja esküvőjét gróf Aichelburg Adriennel, Szegeden.

— **Csak magyarul.** Fővárosi kereskedők körében mozgalom indult meg aziránt, hogy bécsi és alsó ausztriai kereskedőkre és gyárosokra nyomás gyakoroltassék a végett, hogy a velük üzleti összeköttetésben álló magyarországi kereskedőkkel csak magyarul levelezzenek. Lesz-e ezen törekvésnek kellő sikere, nem tudjuk, de egyelőre alig reméljük; és pedig azért nem, mert nem titok, hogy — nem is szólva a pozsonyi, soproni, szepességi kereskedőkről — számos fővárosi kereskedő irodai nyelve ma is a német és pedig nemcsak a külfölddel, de — hazai kereskedőkkel szemben is. Okosabb lenne tehát előbb a saját házuk előtt seperni, a német nyelvet az üzleti forgalomból itthon kiküszöbölni, szóban, írásban, érzelemben magyarrá tenni és ha minden megtörtént, akkor talán joggal követelhetjük majd, hogy az osztrák kereskedők a „csak magyarul“ beszélő és író kereskedőkkel magyarul nyelven levelezzenek.

— **Kerékpárosok társas kirándulása.** A nagybecskereki kerékpár egyesület folyó évi július hó 11-én (vasárnap) a bégaszentgyörgyi parkba társas kirándulást tervez azon esetre, ha az idő kedvező lesz. Elindulás pont 1/3 órakor a megyeház előtti térről. Felhívatnak annélfogva az egyesületi tagok, hogy ezen kiránduláson minél többen résztvenni sziveskedjenek, miután a Béga-Szentgyörgyre vezető megyei műút kerékpáron való kirándulásra nagyon alkalmas. Egyidejűleg felkérnek az egyesületi tagok, hogy a kirándulásra az e célra alkalmas és előirt szürke egyesületi ruhában megjelenni sziveskedjenek. A kitűzött napon a kirándulást jelezni fogja Kokits A. F. és Rósa Ignác-féle kereskedések előtt kitűzött kék fehér zászlók és a felfüggesztett táblák. — A Béga-Szentgyörgyön lakó egyesületi tagok is felkérnek, sziveskednének a kiránduló társasághoz kerékpáron — talán a község előtt — csatlakozni.

— **Ongyilkos művezető.** A temesvár—módosai vasut alig hogy elkészült, már is egyik művezetője golyóval vetett véget életének. Pólt Károly temesvári lakos tegnapelőtt a Gyülvész és Rudna állomások közt levő őrházban forgópisztolyal keresztül lőtte a fejét. A szerencsétlen Anker János üveggel járta végig az új vonalat. A hogy a vasut az őrháznál megállt, csak annyit mondott a művezető Ankernek: — Várjon, mindjárt jövök.

Nem telt bele két perc, egy hangos durranás jelezte Pólt halálát. Anker erre ijedten be szaladt az őrházba, a hol a szerencsétlen vértől elborultan, átlőtt homlokkal a földön feküdt. Mikor Anker kérdezte tőle:

— Hát minek csinálta ezt Pólt ur?
Csak annyit felelt a halállal vívódó:
— Hagyjon meghalni.

A szerencsétlent két gyermekén kívül özvegye siratja, a kit táviratilag értesítettek férje öngyilkosságáról. Pólt állítólag pénzzavar miatt vált meg önkényt az élettől.

is volt a husz magyar újságíró között kettő is, ki ne vitt volna haza, feleségének, anyjának vagy testvéreinek egy néhány párt. Rengőteleg nagy az a hely, mit a püncs kiállítók vettek igénybe. Csendesesen állnak az üvegek egymás mellett, akárcsak nálunk a kukorica meg buzamaggal telt csészék. A szemlélő csak nézi mi a neve, honnan jő, azt is csak az elsőknél, aztán közönyösen tova halad. De mikor aztán este az operaház terraszán püncsöt szervíroznak, az alatt bünbánóan gondolunk vissza a délután tanusított közönyünkre s lelkesen dicsérjük azt az urat, ki e nemes italt gyártja. Hogy miért nem csináltak a kiállításon püncskóstólót, miként a magyarok bor és sörkóstólót, arra egy svéd sem tudott felelni. Pedig lelkesen mondom, nem rossz üzletet csináltak volna. De talán mégsem cselekedtek a kiállítás rendezői nagyon rosszul, mert úgy mondják, (s magam is úgy vettem észre) hogy II. Oszkár király alattvalói nem megvetői a szesz italoknak s nem egy híres svéd abban halt meg, hogy többet ivott, mint a mennyit birt.

Es még egy dolog van, amitől csak nehezen tud megválni az elpuhult ember. Azok a remek puba szörmek, melyek szebbnél szebb kiadásban találhatók. Mennyi medve, róka, foka és egyéb bőr. A türelmetlen férjek alig képesek odább vinni a feleségeiket, mert drága az ilyen medve még északon is.

A mellette levő pavillonban Nansen kiállítása köti le figyelmünket. A nagy utazó kiállította mindazokat az eszközöket, melyek nehéz utjában segítségére voltak. Igen érdekes a kémiai és technikai ipar, a király, a főváros,

— **Balla Kálmán karrierje.** Az aradi színtársulatnak van egy igen derék és tehetséges tagja, Balla Kálmán, ki — úgy látszik — áprilisban született, mikor bolondos csitlagzat ragyogott bölesője felett. A derék és igyekvő fiatal ember máris országos hírt azokról a sok mulatságos és komoly balesetekről, melyek őt érték és melyekről a lapok mindenkor megemlékeztek. Az aradi színpadon véletlenségből föbe lötte magát, a nagyváradi színházban majdnem megégett, harmadizben pedig merő tévedésből a „Kék asszony“-ban fekete kávé helyett tintát itattak vele. Mindez még nem elég; a kegyetlen sors szeszélyeivel egyre győrti a derék színészt. Alig ért Nagyváradra, mint boldog vőlegény, seregestől érkeztek hozzá a szerelmes levelek, de ő — egy jól nevelt vőlegényhez illően — egyre sem válaszolt. Ezzel azonban nem kerülhette ki végzetét. Egy szép napon — mi rosszat sem sejtve — sétált a váradi színikör udvarán, mikor egyszerre csak egy éteesebb úri nő rohan feléje és elkeseredett hangon követeli tőle, a „csábító“-tól leányát. Balla hűledeve nézett az asszonyra s égre-földre esküdözve mentegéte őt, hogy ő vőlegény, imádja menyasszonyát és ép ezért — elvből — nem csábít el senkit. De a nő felmutatott egy „corpus delicti“-t, egy levelet, melyben a keresett leány megható sorokban bucsuzik el édes anyjától és távozása okául azt adja, hogy Balla Kálmánba halálosan szerelmes, nélküle nem élhet és így inkább világgá megy. Ballát is mélyen meghatotta a leányka levele, de nély sajnálkozásnál egyből nem vigasztalhatta a szokogó anyát. Ezután Balla haza ment a lakására s ott egy levelet talált, melyben egy váradi angyal hő szerelmi vallomások között „légy ott“ ra kéri. A jó Balla, azon hitben, hogy ez lesz a keresett leányzó, elment a találkára, hol a boldog szerelmes leányt e szavakkal fogadta: „De kisasszony, hogy is vetemedhetett ilyen csacsiságra! Tudja, hogy az édes anyja nálam kereste? No most egy, kettő, kocsióra ül velem, hogy haza vigyem remegő édes anyjának. — Dictum, factum. Hanem a becsületes bonvivánt csak akkor rémült el igazán, mikor a dél előtt előtte kesergett anyjának fölmutatja a leányt és az meglepetve kiáltott fel: „De uram, hiszen ez nem az én leányom!“ — Így játszik a kegyetlen sors e derék színésszel, ki — ha továbbra is így szolgál neki a szerencse — még országos híres színész lesz. Azt azonban nem lehessen tudni, hogy mindezekből mennyi a színészkedés?

— **Farkas újabb ternója.** A világhírű lottókirályról ismét egy szenzációs hír járja be az országot. Gyakrabban hallani beszélni Farkas újabb ternójáról, a mely állítólag még nagyobb, mint az ő szerencsétlen első ternója. Hogy mennyi igaz a dologban, nem tudni; elég az hozzá, a lottókirály irt volna Amerikából, a hol jelenleg

az amateur-fényképészek, a bőriparosok kiállítására. A paedagogusok figyelmét különösen lekötötte egy községi falusi iskola teljes berendezése, melynek első emeletén egy háziipar-seminárium volt berendezve.

Pompás ötlet volt a mese barlang (Märchengrotte) felépítése, egy a vízbe épített barlang, melynek lagunáin végig csónakáztatják a kíváncsit. Elég népszerűvé lett Alt Stockholm is, a svédék Ós Budavára szólidabb kiadásban. Csak egyet nem értett a kiállításon senki: Mitől jó a fontaine lumineuse, mikor 11 órakor is világítás nélkül elolvashatja az ember mindennapi Aftonblad jót.

Sok érdekes dologról lehetne még megemlékezni, de hát hogy lehetne egy tárca keretén belül kimeríteni egy 24 csoportból álló kiállítást, melynek 3756 kiállítója van. A kiállítás területe, melyet 128 ezer négyszög méterre terveztek, 208 ezerre nőtt. A budget eleinte 2,656.000 koronára (egy svéd korona 75 krajczár) volt praeliminálva, de eddig 4,271.000 koronát tesz ki.

E számokból fogalmat alkothat magának az olvasó a kiállítás nagyságát illetőleg. A kiknek alkalmuk nyílt az északi népek kulturális állapotát e téren is megcsodálhatni, tisztelettel és őszinte rokonszenvvel hajolnak meg a svéd nemzet előtt, mely dicső multra pillanthat vissza, a jelen geniussának ily nemes eszköze és a jövőben a legszebb reményekre jogosít.

Stockholm, június végén.

Dr. Brájjer Lajos.

jómódban éli napjait, hogy ismét ternót csinált. Természetesen nem a m. kir. kis lutrin, a mely immár végnapjait éli, hanem egy sorsjeggyel ütötte meg a főnyereményt. Nagyon benne vagyunk az uborkában, s ahogy ennek az amerikai hírek hitelt adnánk.

— **A svindlikurzusok ellen.** A kultusz-miniszter elhatározta, hogy az egyéves önkéntes-ségre előkészítő katonai iskolákat állami felügyelet alá helyezi és így végét szakítja annak a sok visszaes eljárásnak, mit ezen a téren elkövettek. A miniszter föl hívta a fővárost, hogy írja össze mind az e fajta iskolákat, melyek Budapest területén fönállanak és a kimutatást terjeszse fel hozzá. Nagyon sokan vannak, kiket kellemetlenül érint a miniszternek ez a rendelete, de még többen azok, kik örömmel fogadják a kegyelmes urnak ezen tívös intézkedését. Bizonyára nagyon meg fog csappanni azon hivatalnok száma, kik pénzzel akarnak kibujni a rendes katonai szolgálat alól és a kellő előképzetség nélkül kapaszkodnak a tisztí rang után.

— **Családi dráma.** Megrázó történet híre érkezik a krassó szörénymegyei Szákul községből. Az ottani gőzmalom főmolnárja, Fessler Géza családi örömeiket várt a napokban s éppen szolgálatban volt, mikor hazuról jött a hír, hogy kis lánya született. A nagy örömben nem tudott hová lenni, s olyan szórakozott lett, hogy egészen elfelejtette, milyen veszályban van. Ugyanis a nagy boldogságában tánczolni kezdett a gép kerkei mellett, s folyton az ő nagy boldogságát emlegette a munkások előtt. Egyszer csak ijedten kiált föl. A többiek odanéznak, s látják, hogy a karját elkapta a kettős kerékszíj. Megállították a gépet, de már későn, mert a kerék a szegény embert a falhoz vágta oly erővel, hogy az agyveleje is kilocscsant. Nagy részvét mellett temették el. A gyermekágyas asszonykának, aki szintén nagybeteg, azt mondták, hogy az ura hivatalos ügyben elutazott. Ha fölépül, majd azt is elmondják, hogy hova.

— **Körözött báró.** A hivatalos laptegnapi számában egy körözés látott napvilágot, a mely arról szól, hogy báró Vécsey Gyula, volt székesfővárosi rendőr, okirathamítás elkövetése után ismeretlen helyre megszökött, ezért bárhol lesz feltalálható, a legközelebbi kir. ügyészségnek átadandó. Hogy a méltóságos báró ur hogy csinálta meg ezt a szokatlan karriert, arról hallgat a krónika, — a tény csak az, hogy a betörőket, gyilkosokat, no meg a vak kódíásokat két hónapig fogdosta uton utfélen m. m. r. m. l. Most ellene adták ki az ukázt és őt szeretnék elfogni, ha ugyan valami melegebb vidékre nem költözött azóta.

Titkos dolgok.

— Nyári szenzáció. —

— július 7.

A riporter lélekszakadva fut hivatalból-hivatalba. Nem történik semmi, nincs hír, nincs amivel érdekességet lehetne kölcsönözni még a közgazdasági rovatoknak sem. — Ilyenkor végez igazi munkát a riporter, aki valamiből könnyen tud nagy dolgokat teremteni, de semmiből már bajosabb neki hasábokat teleírni.

Igy futott tegnap is a riporter. Bemegy a hivatalba, izzadt homlokát megtörli s azután lihegve megkoczkáztatja a kérdést:

— Mi az ujság?

— Meleg van! — válaszolják a tisztviselők kórusban.

Na tehát ez a meleg lehütötte a riportert, hanem azért felírta a jegyzeti közé, hogy: „Meleg van, 32 sor.“

Megy tovább a másik hivatalba. Természetesen ott is megtörli a homlokát s ott is lihegve koczkáztatja a kérdést, hogy mi ujság?

— Nagyon meleg van!

— Mintha ezt már hallottam volna. —

Mindegy. A nagyon meleg előnyben van a meleg felett egy „nagyon“-nal, ergó 48 sor.

A riporter nem veszíti el türelmét, két hivatal semmi, jöjjön a harmadik, negyedik, tizedik vagy ahány van, mind. Valahol csak van egy száraz jelentés holmi szekérfordulásról vagy talyiga-karambolról. Ez az édes remény boldogította, mikor már a tizedik hivatalba lépett.

— Mi ujság? kérdi szokása szerint.

A hivatalfőnök ránés, sóhajt egyet s nyul a szebbé zsebkendője után. A riporter figyel, lesi minden mozdulatát, arckifejezését, várja az érdekes kijelentését; és a hivatalfőnök ur végig

törli zsebkendőjével arcát, homlokát s szután csak annyit dörmög, mintha ez is terhére lenne: — Rettenetes hőség van!

A riportter elkeseredetten tér vissza a redakcióba. Kiteríti maga elé a hosszú kutya nyelveket s jegyzeteiben böngész, hogy miről is írjon hát. Összes jegyzetei a melegről szólanak. De hát ez roppant unalmas tárgy, ezt senki sem szokja elolvasni, már pedig neki nem az a célja, hogy megírjon valamit, hanem az is, hogy azt elolvassák s az érdeklődéssel és értékkel bírjon a közönség előtt.

Azután gondolt nagyot és merészet, mivel a riportterek mindig nagyot és merészet szoktak gondolni. Megkezdte a munkát s irt hosszan, nagyon hosszan a melegről, a nagy melegről és a rettenetes hőségről. Mikor készen volt, a cím adott gondot. Ha azt írja hogy „Nagy meleg“, mindenki fájni fog az olvasástól. De a riportter nem azért riportter, hogy leleményességgel ne segítsen magán. A három hasábos cikkjére „Titkos dolgok“ című feliratot tette. Így legalább biztos volt abban, hogy a melegről szóló cikket végig olvassák, mert a közönség kíváncsi s az utolsó sorig keresi a titkos dolgokat.

A riportterek élelmes emberek, ő rajtuk még a nagy meleg sem fog ki.

Gája.

Nem szeretnék meghalni addig,
Amíg viszont nem láttalak,
Szép szemeid ha rám ragyognak.
Talán csak megbocsájtanak.

Elszállt fölöttem az idő már,
Lelkem beteg, szívem sajog,
Sirok napestig s fáj az álom
A mikor rólad álmodok.

Mihaszna mégis nagy szerelmem,
Mikor az érzés tiltva van,
Hiszen másé vagy — boldog ember —
Csak én vagyok boldogtalán.

Szeretnék utószor látni,
Valahol . . . egy templom megett,
Hogy elmondhassam utóljára:
Csakis téged szerettelek!

S. I.

Legujabb hírek.

Családi öröm.

Budapest, jul. 6. Augusztia főhercegasszony, József Ágost főherceg neje, július 5-én, hétfőn délután 1 óra 30 perczkor Kis-Tapolcsányban egy főhercegnőnek adott szerencsésen életet.

A lengyelek hódolata.

Krakó, július 6. Az orosz kormány megengedte, hogy a császár varsói látogatása alkalmából a lengyelek diadalívét emeljék ezzel a fölirással: Üdvözlégy Lengyelország császára és királya. A császár több lengyel mánáscsaládot meg fog látogatni. A kormányzóság zsidó hitközségeinek küldöttsége hódoló fölirattal fogja üdvözölni a császárt.

A kolomeai katasztrófa oka.

Sztaniszlau, július 6. A kolomeai vasuti szerencsétlenség helyén járt törvényszéki vizsgálóbizottság a katasztrófa okát vis majornak minősítette. Ennélfogva megszüntetik a vizsgálatot és senkit sem vonnak felelősségre.

A kiállítás jegybérlek pöre.

Budapest, július 6. Körülbelül egy hónapja, hogy a budapesti törvényszék Spitzer Gyulát, Morzsányi Károly drt és Mandl Lajost az ismeretes Berl-Ollendorf-féle 100 ezer forintos proviziós pörben a btk. 379. §-ába ütköző csalás, Spitzert ezenkívül a 262. §. alapján, hivatalból legfőbb üldözendő nyilvános becsületsértés vétsége miatt, vád alá helyezte.

A törvényszék e határozata ellen a vádlottak jogi képviselői főlegbeszélssel

éltek, minek folytán a kir. ítélőtábla szüneti tanácsa zárt ülésben ma foglalkozott ezzel a szenzációs ügygyel. Az ügy referálása délelőtt 10 órától 12 óráig tartott, ezt a védők felelbeszésének föl olvasása követte, mely körülbelül 60 ivre terjedt. A királyi tábla az első bíróság határozatát úgy a család mint a becsületsértésre nézve megszüntette, illetve megváltoztatta s mindkét irányban megszüntette a bünvádi eljárást.

Szerkesztői üzenetek.

Költő. Tisztelt költő ur! A három „versike“ közül a 3-dik számában a következő tárgyi tényálladék foglaltatik: Esküdök az égbe,
Az ég isteneré
Hogy még rátörök
Rózsám életére,
Ki mind ennek az oka
Csakis ő maga
S most mert itt az idő
Itt a gyáva lejtő.

Uram! Ha ön polgári becsületszavát adja, hogy soha többé versikéket nem alkot, abban az esetben — Isten neki — szemet hunyunk; de ha ön még egyszer vissza talál esni (recidiva) ebbe a bűnbe, akkor önt életveszélyes fenyegetés vétsége miatt (Btk. 167 §) fel fogjuk jelenteni az ügyészségnek.

Amulius. Az Isten áldja meg, minek tartoztatja azt a hűtelen kedvest, a mikor nem akar maradni? Második üzenetünk pedig az, hogy bennünket nem lehet avval megvesztegetni, hogy előfizet a lapra, mert az ön versei akkor is csak olyan rosszak maradnak, mint eddig voltak, ha megveszi a Timest. Fialat barátunk mondjon le — a versírásról.

Jaj de nehéz az élet . . . Mivel vontuk magunkra neheztelését, hogy éppen nekünk mesélt ezt el?

Maecenas. Annak a fiatal poétának az igazi neve a Czarina, a mely tehát nem költött név.

Falun. Igaza van, hogy a falusi életnek megvannak a maga kellemes oldalai, de mi nem állítottuk soha az ellenkezőt, hogy olyan heves polemikába akar bocsájtkozni. Lantos. Ajánljuk, hogy írjon egy egész földrajzot versben, mert a tehetsége megvan hozzá. Az újabb szállítmányból közöljük a következőket:

Német-Czernya, Német-Czernya
Mért oly sok a fán a hernya!
Mért nem engedik meg Gájon,
Hogy az ember szaladgájjon.

A többi még ezeknél is különb, de nincs rá terünk; különben közöljük az egészet.

K. L. A „Hirharang“-ot megszerezheti a Mangold-féle könyvkereskedésben 20 fillérért.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése július 7-én.)

Budapest, július 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén napirend előtt Neményi Ambrus szólalt fel személyes kérdésben, kijelentve Hentaller Lajos tegnapi fejtegetésével szemben, hogy nem állott sem ezelőtt, sem jelenleg összeköttetésben bármilyen czukorgyárral.

Hentaller azt válaszolja, hogy ő ezt nem is állította, csak rámutatott azon szoros viszonyra, mely az előadó és több czukorgyár között fennáll.

Az általános vita folytatásánál Reitter János nem érzi magát hivatva Ausztria belügyeibe avatkozni s azért inkább ezen kérdés mezőgazdasági oldalával foglalkozva, nem szavaz meg semmiféle szubvenziót a czukorgyáraknak. A javaslatot nem fogadja el.

Bartha Ödön felszólalásában tiltakozik az ellen, mintha a Kossuth-párt obstrukciót folytatna. A javaslat ellen beszélt még

Sturman György.

Következtek ezután az interpellációk: Az első interpelláló Molnár János volt, ki a mezei munkások sztrájkja ügyében intéz kérdést a kormányhoz. A sztrájk legfőbb okát a nép vallástalanságában látja.

Hentaller Lajos az északamerikai egyesült államok védvámja ügyében intézett interpellációt. Végül

Hock János ugyancsak a mezei munkássztrájk ügyében szólal fel azt kívánva a földmivéltügyi minisztertől, hogy adja elő a sztrájk jelenlegi állását.

Darányi miniszter kimerítően felel az interpellációra; válaszáat a Ház tudomásul veszi.

A pápa.

Budapest, július 7. (A „Torontál“ er. táv.) Rómából érkező hírek szerint ő szentsége a mai napon kissé gyöngéledett s nem is végezte rendes sétáját. — A pápa orvosa, Lapponi doktor kijelentette egy újságíró előtt, hogy ő szentsége gyöngéledő állapota daczára egészséges.

A tőzsdéről.

Budapest, július 7. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 8.88—90, buza júliusra 4.33—36, tengeri július-augusztusra 4.46—47, zab 5.53—55, repce 13.10. Buzában a kínálat mérsékelte, vételkedv kielégítő, forgalom 35.000 mm., az árak emelkednek, készáru 15 krral drágább.

VASUT-ÜGYEK.

A magyar királyi államvasutak budapesti jobbpárti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Aszód állomás felvételi épületének bővítési munkáinak biztosítása céljából ezennel nyilvános pályázat hirdetik, melyre a versenyfeltételek szerint felszerelt és bélyeggel ellátott ajánlatok legkésőbb folyó évi július hó 16-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti jobbpárti üzletvezetősége titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Bánatpénz fejében legkésőbb f. é. július hó 15-ig délelőtti 11 óráig 400 frt, azaz négyszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az alább említett üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál lefizetendő.

Készpénz után kamat nem követelhető, az értékpapírok pedig a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegezett tizenegy napnál nem régebb utolsó napi árfolyam szerinti értékben de semmi esetre névértéken felül, fognak számitatni.

Az ajánlatok borítékai következő felirással láttandók el: „Ajánlat Aszód állomás felvételi épület bővítési munkáira“.

A végrehajtandó munkákra vonatkozó versenyfeltételek, szerződési tervezetek és költségvetések a budapesti jobbpárti üzletvezetőség építési és pályafentartási osztályában (I. em. 53. ajtó) naponta 10—12 óra között délelőtti betekinthetőek.

Budapesten, 1897. évi június hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Nyilttér.*)

Krondorfi Savanyuviz

KELEMES IZE MIATT

UGY MINT ASZTALI VIZ

DE LEGINKÁBB MINT

gyógyviz

füdő, gyomor és

vizhólyag bántalmaknál

sikerrel használtatik.

Főraktár N.-Beeskereken:

Armbruster József urnál.

649-10-1

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős
Mayer Bezsó.

Nagybecskereki Takarékpénztár.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására juttatni, hogy Nagybecskereken,
a Hunyady- (Fő-) utczában

pénzváltó- és bizományi osztályt

létesítettünk és ennek vezetésével **Wolfinger Viktor** urat megbiztuk.

Irodánk üzletköre kiterjed:

1. Értékpapírok, külföldi bankjegyek s fém pénzek adásvételére és kisorsolt értékpapírok és szelvények beváltására;
2. értékpapír részletüzletre;
3. igérvények és osztállysorsjegyek elárusítására;
4. minden a szolid bankszakmába vágó műveletekre.

Külön osztályunk továbbá foglalkozni fog

jelzálogkölcsonők

engedélyezésének elsőrendű földhitelintézeteknél való

közvetítésével és keresztülvitelével,

főleg meglevő drágább kölcsönök konvertálása céljából

==== **jutányos feltételek mellett** =====

s a szakmájába eső ügyletekről készséggel szolgál

d i j m e n t e s f e l v i l á g o s i t á s s a l .

Midőn irodánkat a n. é. közönség figyelmébe ajánljuk,

teljes tisztelettel vagyunk

a Nagybecskereki Takarékpénztár

igazgatósága.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 frt.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 152. szám.

Szerda, július 7.

A nőkérdés.

Nagybecskerek, július 7.

Talán helyesebb lett volna e sorok élére a „férjkérdés“ czimet írni, mert bizony a nőkérdés legtermészetesebb megoldása: a férj. Kérdezzük anyáinkat, hogyan látnak szívesebben leányukat: mint tudóst, vagy mint boldog és boldogító hitvest és minden anya, még az is, kinek a saját házassága több gondot nyújtott, mint örömet, inkább szeretné látni leányát myrtuszoszorival, mint doktornak? És leányaink miről álmodoznak? A katedrálról, vagy a szerelemről és a házi tüzhelyről? A mennyiben normálisan fejlettek és nem hypermodern, fin de siècle teremtsék, maguk is be fogják vallani, hogy ábrándjaik tárgyát nem a felsőbb mathesis képezi.

De ha így áll a dolog, miért e nagy vágy latin és algebra után? Miért a nagy örömköltés minden five ó'clock-nál, ha egy nő leteszi az érettségi vizsgálatot? Talán a latinul beszélő leányok inkább kapnak majd férjeket? Nehezen. De — úgy mondják, — nem lesznek annyira rászorulva a férjhez-menésre. Ez még kérdés; mert feltéve, hogy akkor a házasságra az anyagi eltartás szempontjából kevésbé szorulnak, kevésbé kívánatos lesz-e azért a leánynak a férjhezmenés?

Bármily erős is a borostyán, lesz-e belőle fa, melynek nincs szüksége támaszra? És aztán — a század végén szabad talán az ügyet nem csupán szellemi szempontból is megtekintünk — mindennap látjuk, hogy öregebb lányok többnyire idő előtt hervadoznak, míg velük egykoru asszonyok virulnak és csak úgy ragyognak az egészségtől. Tehát ha leányainkat gimnáziumokba küldjük, ez nem azért történik, hogy természetes követelménynek tegyünk eleget, hanem azért, hogy kenyérkeresetet nyújtsunk nekik, azon eshetőségre, ha férjhez nem mennének. Ily szempontból hervadhatatlan babért szerzett magának Wlassics

miniszter az által, hogy hazánkban a felsőbb iskolákat a leányok számára megnyitotta, de annál óvatosabbak legyünk mi, szülők, ezen jótétemény élvezésében; törekvéseinket ne csupán arra terjesztjük ki, hogy leányaink kenyerüket megkereshessék, hanem törekedjünk mindenekelőtt őket úgy nevelni, hogy férjhez adhasuk. Látom a leányokkal megáldott szülők gunyos mosolyát, de bizony mégis mindamellet többnyire tőlük függ leányaink férjhezmenése.

A férfiak nem annyira hozományhászok, mint a nőknek sokan tartják őket; mert hogy ma, mikor a háztartás oly sokat igényel, egy fiatal ember nem szánja magát oly könnyen el arra, hogy egy szegény és gyakran igényteljes leányt vegyen el, az nagyon is érthető. De ha leányainkat úgy neveljük, hogy, mint a biblia mondja, férje társa legyen, hogy ne parazolja könnyelműen azt amit férje keres, hogy együtt érezzen, gondolkodjon és dolgozzon vele, — és azt bizony latin és algebra nélkül is tudja; tudja ha mindenekelőtt kötelességérzete ki van fejlődve: akkor nem lesz sok vén leány, kivált ha idejekorán arról is gondoskodunk, hogy a tüzhely megalapításához okvetlen szükséges kis hozományt félretesszük, ami legtöbb esetben szintén tőlünk függ.

Mily gyakran halljuk e szavakat: „nem tudok leánynomnak hozományt adni, azért jó nevelésben részesítem“ — és a „jó nevelés“ ferde felfogásából kiindulva a legdrágább zongora- és nyelvmesterek járatják a hához, meg sem gondolva, hogy van-e leányuknak tehetsége a zene vagy az idegen nyelvek megtanulásához és éveken át hasztalanul költik rá a pénzt, mely néha magában is kis hozomány volna.

Ezek általános ismert tények és hosszú beszédemnek foglalata ez: most az iskolaév végén mindennap olvassuk, hogy egy-egy kisasszony itt vagy ott érettségi telt, de ne hagyják az ilyen kecséget

hírek által a szülők elcsábítani magukat, leányukat tudományos pályára szánni, a nélkül, hogy előbb jól meggondolták volna, csakugyan gyermekük üdvére fog-e ez szolgálni, azaz, hogy van-e az illető leánynak elég szellemi tehetsége, elég lelki és testi ereje arra, hogy a felsőbb tanulmányokat sikeresen be is végezhesse. Mert ha ez nincs meg, akkor érettségi bizonyítványa csak arra fog szolgálni, hogy megnehezítse a férjhezmenést, a mennyiben csak nagyobbítja igényeit a férfit, a férjet illetőleg és így természetesen hivatásától elvonja a nélkül, hogy a tudományban lenné kárpótlását, mert: „Sokan vannak a hivatottak, de kevesen a választottak.“

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 23. Közigazgatási bizottság.

A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— A Deschán ügy. Zajos közgyűlése volt tegnap Temes vármegyének. Az alispáni állásnak helyettesítés útján való ideiglenes betöltése volt napirenden és ezt az alkalmat Deschán hívei fel akarták használni arra, hogy tüntessenek Deschán mellett és lármázással, zajongással, valamint obstrukcióval lehetetlenné tegyék a nyugodt tárgyalást. — A többség azonban megakadályozta őket szándékuk kivételében, mire nagy zajjal elhagyták a közgyűlési termet. — A visszamaradt 262 bizottsági tag erre egyhangulag elfogadta dr. Gáll tárgyalagos, objektív indítványát és az ideiglenesen megüresült alispáni állásra a vármegye főjegyzőjét, Kabdebó Gergelyt helyettesítette, a ki nyomban letette az esküt.

— Csőd. A nagybecskereki kir. törvényszék csődöt nyitott Ámsz Kálmán bégaszentgyörgyi kereskedő ingó és ingatlan javaira. Csődbiztos: dr. Selymessy Sándor, csődösszvezető: Goldmann József ügyvéd, helyettesítő: Jarmaczky Sándor.

A „TORONTÁL“ tárczája.

A stockholmi kiállítás.

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

Emlékezzünk meg mindenekelőtt arról a mintaszerű kiállításról, mely tulajdonképpen az egész svéd népet a maga lényegében bemutatja. Itt látjuk a svéd parasztot a maga háziakójában, körülvéve a nemzeti házi ipar szebbnél szebb termékeitől. Itt vannak a kórházak és iskolák, melyekben Svédország Európa összes népeinek mintául szolgálhat. Itt nyitott alkalmunk megcsodálni a festői népies viseletet és nemzeti tárczákat, melyekben e nép természetes üdeége és hamisítatlan eredetisége visszatükröződik. De itt vannak bemutatva — amit első sorban kellett volna említenem — egy magas fejlődésű ipar termékei, az ipar és természettudomány összes találmányával és felfedezéseivel együtt. Az iparon kívül a svéd művészet is méltó bemutatásra talált s ezzel megczáfoltuk az utolsó években lábrakapott azon véleményt, mely szerint a kiállítások csak pénzbe kerülnek, inkább ártnak, mint használnak s azonfelül csak bosszúságot s unalmat szülnék.

Hízen ép észszel seki sem vitathatja, hogy az a kiállító, ki versenyképességének kívánja tanujelét adni, jó pár forintot fizet rá s hogy csak a legrikább esetekben lehet azt a közvetlen, pénzben kifejezhető hasznot kiszámítani, ami a kiállításnak jut. Amde nem szabad egy nemzet feladatát a szatocsával összetéveszteni. A svéd

nemzet, hasonlóképpen mint a magyar, nem ületet akart csinálni az ő művészeti és iparkiadásával, hanem be akarta mutatni azt a figyelemre méltó haladást, melyet a svéd ipar és művészet 31 év óta tett.

Az eddigi eredmény azt mutatja, hogy a svédnek nem rosszul kombináltak. Stockholm városa alig képes befogadni az Európa minden részéből ide özönlő idegeneket, s akikkel csak beszélünk az őszinte elismerés igaz hangján emlékeznek meg a kiállításról.

Igaz, hogy a stockholmiak olyan kiállításnak való helyével dicsekedhetnek, mint Európában egy város sem.

A híres Djurgarden (Thiergartennak nevezik azt is, mint a berlinit, talán azért, mert az emberek — közte sok majom — jár oda mulatni) fogadta be a kiállítást. Egy keskeny földnyelv, melyet kétfelől mos a víz. Keleten egy kicsiny öböl, nyugaton Stockholm híres kikötője. Háttul Skansen határolja, egyike a leghíresebb szabad muzeumoknak (Frei lust-museum), mely körülbelül 200 ezer négyszögölnyi területen a svéd életet mutatja be.

A „Strandvägen“, Stockholm egyik legregebb utczája, mely a keleti tenger legszebb kikötőjét határolja, visz egy ujonnan épült monumentális hidon át a kiállítás főbejáratához. Első tekintetünk a kiállítás főépületére, az iparcarnokra esik, melyek hatalmas kupolája a vároiban messzire látható. Zöld pázsit mellett, illatos virágok között haladunk az imponáns, 90 méter magas épület felé, mely mint majdnem minden itten a fa országában, egészen fából épült. Az

épület belseje, a maga számos fadiszitményével igen jó benyomást tesz a szemlélőre. Itt találjuk a legértékesebb dolgokat: a művészet és az ipar termékeit. A terület legnagyobb része természetesen a svédeknek jutott, Norvégia és Dánia kisebb expozícióival elégedtek meg, s a nagy Oroszország, mely néhány értékes festményt és búdát küldött, ezuttal szintén szerényen húzza meg magát. Három dolog az, a mi a svéd iparkiadításán dominál: a vas, a fa és a — telefon. Igenis a telefon, mely a stockholmi kereskedelemben, de a magánéletben is oly szerepet játszik, mint sehol a világon. A kereskedő itt külön alkalmazottakat tart a telefonnál, kint Skansenben a legigénytelenebb vendégből is megkérdezzük, ha vajon x ur még ott kávézik. A Ryoberg szállodában s a stockholmi háziasszony rég elfeledte milyen a kofa nyelve, mert ő telefonon rendeli a csirkét meg a zöldséget. Tán mondani is felesleges hogy a svéd telefon a mienknél összehasonlíthatatlanul jobb és olcsóbb (egy évre 30 frt o. é.) s évről évre jobb lesz, mert ezt a kiállítás is tanúsítja. Stockholmban 16 ezer előfizetője van.

Nem szabad azonban megfeledkezünk a svéd ipar másik szent háromságáról, melyről a műveltség legalacsonyabb fokán álló emberek is tudnak: a svéd gyufáról, kesztyűről és puncsról. A kiállítás mindhárom bőven van képviselve, de — sajátságos — kellően nem lehet őket tanulmányozni. A gyufát hazulról ismerjük, de valahányszor rágyújtunk, látjuk, hogy azok a svédnek már több figyelmet szentelhetünk. Szép dolgok, finom bőrök, jó munka, sok izlés. Nem

A hivatalos melléklet 131. számával.

— **Esküvő.** Fornszek Béla szabadkai kir. törvényszéki elnök f. hó 10-én tartja esküvőjét gróf Aichelburg Adriennel, Szegeden.

— **Csak magyarul.** Fővárosi kereskedők körében mozgalom indult meg aziránt, hogy bécsi és alsó ausztriai kereskedőkre és gyárosokra nyomás gyakoroltassék a végett, hogy a velük üzleti összeköttetésben álló magyarországi kereskedőkkel csak magyarul levelezzenek. Lesz-e ezen törekvésnek kellő sikere, nem tudjuk, de egyelőre alig reméljük; és pedig azért nem, mert nem titok, hogy — nem is szólva a pozsonyi, soproni, szepességi kereskedőkről — számos fővárosi kereskedő irodai nyelve ma is a német és pedig nemcsak a külfölddel, de — hazai kereskedőkkel szemben is. Okosabb lenne tehát előbb a saját házuk előtt seperni, a német nyelvet az üzleti forgalomból itthon kiküszöbölni, szóban, írásban, érzelemben magyarrá tenni és ha minden megtörtént, akkor talán joggal követhetjük majd, hogy az osztrák kereskedők a „csak magyarul“ beszélő és író kereskedőkkel magyarul levelezzenek.

— **Kerékpárosok társas kirándulása.** A nagybecskereki kerékpár egyesület július hó 11-én (vasárnap) a bégaszentgyörgyi parkba társas kirándulást tervez azon esetre, ha az idő kedvező lesz. Elindulás pont 1/3 órakor a megyeház előtti térről. Felhívtnak ennél fogva az egyleti tagok, hogy ezen kiránduláson minél többen résztvevni sziveskedjenek, miután a Béga-Szentgyörgyre vezető megyei műút kerékpáron való kirándulásra nagyon alkalmas. Egyidejűleg felkértnak az egyleti tagok, hogy a kirándulásra az e célra alkalmas és előírt szürke egyleti ruhában megjelenni sziveskedjenek. A kitűzött napon a kirándulást jelezni fogja Kokits A. F. és Rósa Ignác-féle kereskedések előtt kitűzött kék fehér zászlók és a felfüggesztett táblák. — A Béga-Szentgyörgyön lakó egyleti tagok is felkértnak, sziveskednének a kiránduló társasághoz kerékpáron — talán a község előtt — csatlakozni.

— **Ongyilkos művezető.** A temesvár-módosai vasút alig hogy elkészült, már is egyik művezetője golyóval vetett véget életének. Pólt Károly temesvári lakos tegnapelőtt a Gyűlés és Rudna állomások közt levő őrházban forgópisztolyal keresztül lötte a fejét. A szerencsétlen Anker János üveggel járta végig az új vonalat. A hogy a vasút az őrháznál megállt, csak annyit mondott a művezető Ankernek: — Várjon, mindjárt jövök.

Nem telt bele két perc, egy hangos durranás jelezte Pólt halálát. Anker erre ijedten be-szaladt az őrházba, a hol a szerencsétlen vértől elborult, átlőtt homlokkal a földön feküdt. Mikor Anker kérdezte tőle:

— Hát minek csinálta ezt Pólt ur?
Csak annyit felelt a halállal vívódó:
— Hagyjon meghalni.

A szerencsétlent két gyermekén kívül özvegye siratja, a kit táviratilag értesítettek férje öngyilkosságáról. Pólt állítólag pénzavar miatt vált meg önként az élettől.

is volt a husz magyar újságíró között kettő is, ki ne vitt volna haza, feleségének, anyjának vagy testvéreinek egy néhány párt. Rengőteg nagy az a hely, mit a puncs kiállítók vettek igénybe. Csendesesen állnak az üvegek egymás mellett, akárcsak nálunk a kukorica meg buzamaggal telt csészék. A szemlélő csak nézi mi a neve, honnan jö, azt is csak az elsőknél, aztán közönyösen tova halad. De mikor aztán este az operaház teraszán puncsot szervíroznak, azalatt bűnbánóan gondolunk vissza a délután tanúsított közönyünkre s lelkesen dicsérik azt az urat, ki e nemes italt gyártja. Hogy miért nem csináltak a kiállításon puncskóstolót, miként a magyarok bor és sörkóstolót, arra egy svéd sem tudott felelni. Pedig lelkesen mondom, nem rossz üzletet csináltak volna. De talán mégsem cselekedtek a kiállítás rendezői nagyon rosszul, mert úgy mondják, (s magam is úgy vettem észre) hogy II. Oszkár király alattvalói nem megvetői a szeszes italoknak s nem egy híres svéd abban halt meg, hogy többet ivott, mint a mennyit birt.

Es még egy dolog van, amitől csak nehezen tud megválni az elpuhult ember. Azok a remek puha szörmék, melyek szebbnél szebb kiadásban találhatóak. Mennyi medve, róka, foka és egyéb bőr. A türelmetlen férjek alig képesek odább vinni a feleségeiket, mert drága az ilyen medve még északon is.

A mellette levő pavillonban Nansen kiállítását köti le figyelmünket. A nagy utazó kiállította mindazokat az eszközöket, melyek nehéz útjában segítségére voltak. Igen érdekes a kémiai és technikai ipar, a király, a főváros,

— **Balla Kálmán karrierje.** Az aradi színtársulatnak van egy igen derék és tehetséges tagja, Balla Kálmán, ki — úgy látszik — áprilisban született, mikor bolondos csitlagzat ragyogott bölcsője felett. A derék és igyekvő fiatal ember máris országos hírű azokról a sok mulatságos és komoly balesetekről, melyek őt érték és melyekről a lapok mindenkor megemlékeztek. Az aradi színpadon véletlenségből föbe lötte magát, a nagyváradi színházban majdnem megégett, harmadikban pedig merő tévedésből a „Kék asszony“-ban fekete kávé helyett tintát itattak vele. Mindez még nem elég; a kegyetlen sors szeszélyeivel egyre győtri a derék színészt. Alig ért Nagyváradra, mint boldog vőlegény, seregestől érkeztek hozzá a szerelmes levelek, de ő — egy jól nevelt vőlegényhez illően — egyre sem válaszolt. Ezzel azonban nem kerülhette ki végzetét. Egy szép napon — mi rosszat sem sejtve — sétált a váradi színpad udvarán, mikor egyszerre csak egy éltesebb úri nő rohan feléje és elkeseredett hangon követeli tőle, a „csábitó“-tól leányát. Balla hűledeve nézett az asszonyra s égre-földre esküdözve mentegődött, hogy ő vőlegény, imádja menyasszonyát és ép ezért — elvből — nem csábit el senkit. De a nő felmutatott egy „corpus delicti“-t, egy levelet, melyben a keresett leány megható sorokban buszuszik el édes anyjától és távozása okául azt adja, hogy Balla Kálmánba halálosan szerelmes, nélküle nem élhet és így inkább világgá megy. Ballát is mélyen meghatotta a leányka levele, de nély sajnálkozásnál egyébbel nem vigasztalhatta a zokogó anyát. Ezután Balla haza ment a lakására s ott egy levelet talált, melyben egy váradi angyal hő szerelmi vallomások között „légy ott“ ra kéri. A jó Balla, azon hitben, hogy ez lesz a keresett leányzó, elment a találkára, hol a boldog szerelmes leányt e szavakkal fogadta: „De kisasszony, hogy is vetemedhetett ilyen csacsiságra! Tudja, hogy az édes anyja nálam kereste? No most egy, kettő, kocsira ül velem, hogy haza vigyem remegő édes anyjának. — Dictum, factum. Hanem a becsületes bonvivánt csak akkor rémült el igazán, mikor a dél előtt előtte kesergett anyjának fölmutatja a leányt és az meglepetve kiáltott fel: „De uram, hiszen ez nem az én leányom!“ — Így játszik a kegyetlen sors e derék színészszel, ki — ha továbbra is így szolgál neki a szerencse — még országos híres színész lesz. Azt azonban nem lehessen tudni, hogy mindezekből mennyi a színészkedés?

— **Farkas újabb ternója.** A világhírű lottókirályról ismét egy szenzációs hír járja be az országot. Gyakrabban hallani beszélni Farkas újabb ternójáról, a mely állítólag még nagyobb, mint az ő szerencsétlen első ternója. Hogy mennyi igaz a dologban, nem tudni; elég az hozzá, a lottókirály irt volna Amerikából, a hol jelenleg

az amateur-fényképészek, a bőriparosok kiállítására. A paedagogusok figyelmét különösen lekötötte egy közönségi falusi iskola teljes berendezése, melynek első emeletén egy háziipar-seminárium volt berendezve.

Pompás ötlet volt a mese barlang (Märchengrotte) felépítése, egy a vízbe épített barlang, melynek lagunáin végig csónakáztatják a kíváncsit. Elég népszerűvé lett Alt Stockholm is, a svédnek Ós Budavára szolidabb kiadásban. Csak egyet nem értett a kiállításon senki: Mitől jó a fontaire lumineuse, mikor 11 órakor is világítás nélkül elolvashatja az ember mindennapi Aftonblad-ját.

Sok érdekes dologról lehetne még megemlékezni, de hát hogy lehetne egy tárcza keretén belül kimeríteni egy 24 csoportból álló kiállítást, melynek 3756 kiállítója van. A kiállítás területe, melyet 128 ezer négyzetméterre terveztek, 208 ezerre nőtt. A budget eleinte 2,656.000 koronára (egy svéd korona 75 krajczár) volt praeliminálva, de eddig 4,271.000 koronát tesz ki.

E számokból fogalmat alkothat magának az olvasó a kiállítás nagyságát illetőleg. Akiknek alkalmuk nyílt az északi népek kulturhaladását e téren is megcsodálhatni, tisztelettel és őszinte rokonszennnyel hajolnak meg a svéd nemzet előtt, mely dicső multra pillanthat vissza, a jelen geniuszának ily nemes eszköze és a jövőben a legszebb reményekre jogosít.

Stockholm, június végén.

Dr. Brájer Lajos.

jómódban éli napjait, hogy ismét ternót csinált. Természetesen nem a m. kir. kis lutrin, a mely immár végnapjait éli, hanem egy sorsjeggyel ütötte meg a főnyereményt. Nagyon benne vagyunk az uberkában, semhogy ennek az amerikai hírnek hitelt adnánk.

— **A svindlikurzusok ellen.** A kultusz-miniszter elhatározta, hogy az egyéves önkéntességre előkészítő katonai iskolákat állami felügyelet alá helyezi és így végét szakítja annak a sok visszas eljárásnak, mit ezen a téren elkövettek. A miniszter fölhívta a fővárost, hogy írja össze mind az efajta iskolákat, melyek Budapest területén fönállanak és a kimutatást terjeszse fel hozzá. Nagyon sokan vannak, kiket kellemetlenül érint a miniszternek ez a rendelete, de még többen azok, kik örömmel fogadják a kegyelmes urnak ezen üdvös intézkedését. Bizonyára nagyon meg fog csappanni azon hivatalnok száma, kik pénzökkel akarnak kibujni a rendes katonai szolgálat alól és a kellő előképzettség nélkül kapaszkodnak a tisztai rang után.

— **Családi dráma.** Megrázó történet híre érkezik a krassó szörénymegyei Szákul községből. Az ottani gőzmalom főmolnája, Fessler Géza családi örömeiket várt a napokban s éppen szolgálatban volt, mikor hazuról jött a hír, hogy kis lánya született. A nagy örömben nem tudott hová lenni, s olyan szórakozott lett, hogy egészen elfelejtette, milyen veszélyben van. Ugyanis a nagy boldogságában tánczolni kezdett a gép kezei mellett, s folyton az ő nagy boldogságát emlegette a munkások előtt. Egyszer csak ijedten kiált föl. A többiek odanéznek, s látják, hogy a karját elkapta a kettős kerékszij. Megállították a gépet, de már későn, mert a kerek a szegény embert a falhoz vágta oly erővel, hogy az agyveleje is kilocscsant. Nagy részvét mellett temették el. A gyermekágyas asszonykának, aki szintén nagybeteg, azt mondták, hogy az ura hivatalos ügyben elutazott. Ha fölépül, majd azt is elmondják, hogy hova.

— **Körözött báró.** A hivatalos laptegnapi számában egy körözés látott napvilágot, a mely arról szól, hogy báró Vécsey Gyula, volt székesfővárosi rendőr, okirathamisítás elkövetése után ismeretlen helyre megszökött, ezért bárhol lesz feltalálható, a legközelebbi kir. ügyészségnek átadandó. Hogy a méltóságos báró ur hogy csinálta meg ezt a szokatlan karriert, arról hallgat a krónika, — a tény csak az, hogy a betörőket, gyilkosokat, no meg a vak kódásokat két hónapig fogdosta uton utfélen m. m. r. m. l. Most ellene adták ki az ukázt és őt szeretnék elfogni, ha ugyan valami melegebb vidékre nem költözött azóta.

Titkos dolgok.

— Nyári szenzáció. —

— július 7.

A riporter lélekszakadva fut hivatalból-hivatalba. Nem történik semmi, nincs hír, nincs amivel érdekességet lehetne kölcsönözni még a közgazdasági rovatoknak sem. — Ilyenkor még az igazi munkát a riporter, aki valamiből könnyen tud nagy dolgokat teremteni, de semmiből már bajosabb neki hasábotkat teleírni.

Igy futott tegnap is a riporter. Bemegy a hivatalba, izzadt homlokát megtörli s azután lihegve megkoczkáztatja a kérdést:

— Mi az ujság?

— Meleg van! — válaszolják a tisztviselők kórusban.

Na tehát ez a meleg lehűtötte a riportert, hanem azért felírta a jegyzetei közé, hogy: „Meleg van, 32 sor.“

Megy tovább a másik hivatalba. Természetesen ott is megtörli a homlokát s ott is lihegve koczkáztatja a kérdést, hogy mi ujság?

— Nagyon meleg van!

— Mintha ezt már hallottam volna. — Mindegy. A nagyon meleg előnyben van a meleg felett egy „nagyon“-nal, ergó 48 sor.

A riporter nem veszi el türelmét, két hivatal semmi, jöjjön a harmadik, negyedik, tizedik vagy ahány van, mind. Valahol csak van egy száraz jelentés holmi szekérfordulásról vagy talyiga-karambolról. Ez az édes remény boldogította, mikor már a tizedik hivatalba lépett.

— Mi ujság? kérdi szokása szerint.

A hivatalfőnök ránéz, sóhajt egyet s nyul a zsebébe zsebkendője után. A riporter figyel, lesi minden mozdulatát, arckifejezését, várja az érdekes kijelentését; és a hivatalfőnök ur végig

törli zsebkendőjével arcát, homlokát s szután csak annyit dörmög, mintha ez is terhére lenne: — Rettenetes hőség van!

A riportter elkeseredetten tér vissza a redakcióba. Kiteríti maga elé a hosszú kutyanyelveket s jegyzeteiben böngész, hogy miről is írjon hát. Összes jegyzetei a melegről szólnak. De hát ez roppant unalmas tárgy, ezt senki sem szokja elolvasni, már pedig neki nem az a célja, hogy megírjon valamit, hanem az is, hogy azt elolvassák s az érdeklél és értékkel bírjon a közönség előtt.

Azután gondolt nagyot és merészet, mivel a riportterek mindig nagyot és merészet szoktak gondolni. Megkezdte a munkát s irt hosszan, nagyon hosszan a melegről, a nagy melegről és a rettenetes hősről. Mikor készen volt, a cím adott gondot. Ha azt írja hogy „Nagy meleg“, mindenki fájni fog az olvasástól. De a riportter nem azért riportter, hogy leleményességgel ne segítsen magán. A három hasábos cikkjére „Titkos dolgok“ című feliratot tette. Így legálább biztos volt abban, hogy a melegről szóló cikket végig olvassák, mert a közönség kíváncsi a az utolsó sorig keresi a titkos dolgokat.

A riportterek élelmes emberek, ő rajtuk még a nagy meleg sem fog ki.

Gája.

Nem szeretnék meghalni addig,
Amig viszont nem látalak,
Szép szemeid ha rám ragyognak.
Talán csak megbocsájtanak.

Elszállt fölöttem az idő már,
Lelkem beteg, szívem sajog,
Sirok napestig s fáj az álom
A mikor rólad álmodok.

Mihaszna mégis nagy szerelmem,
Mikor az érzés tiltva van,
Hiszen másé vagy — boldog ember —
Csak én vagyok boldogtalan.

Szeretnék utószor látni,
Valahol . . . egy templom megett,
Hogy elmondhassam utóljára:
Csakis téged szerettelek!

S. . .

Legujabb hírek.

Családi öröm.

Budapest, jul. 6. Augusztus főhercegasszony, József Ágost főherceg neje, július 5-én, hétfőn délután 1 óra 30 perczkor Kis-Tapolcsányban egy főhercegnőnek adott szerencsés életet.

A lengyelek hódolata.

Krakó, július 6. Az orosz kormány megengedte, hogy a császár varsói látogatása alkalmából a lengyelek diadalívét emeljék ezzel a fölirással: Üdvözlégy Lengyelország császára és királya. A császár több lengyel mágnáscsaládot meg fog látogatni. A kormányzóság zsidó hitközségeinek küldöttsége hódoló fölirattal fogja üdvözölni a császárt.

A kolomeai katasztrófa oka.

Sztaniszlau, július 6. A kolomeai vasuti szerencsétlenség helyén járt törvényszéki vizsgálóbizottság a katasztrófa okát vis majornak minősítette. Ennélfogva megszüntetik a vizsgálatot és senkit sem vonnak felelősségre.

A kiállítás jegybérlők pöre.

Budapest, július 6. Körülbelül egy hónapja, hogy a budapesti törvényszék Spitzer Gyulát, Morzsányi Károly drt és Mandl Lajost az ismeretes Berl-Ollendorfféle 100 ezer forintos proviziós pörben a btk. 379. §-ába ütköző csalás, Spitzert ezenkívül a 262. §. alapján, hivatalból üldözendő nyilvános becsületsértés vétsége miatt, vád alá helyezte.

A törvényszék e határozata ellen a egyesült államok védvámja ügyében intézvélottak jogi képviselői főbebeszéléssel tett interpellációt. Végül

éltek, minek folytán a kir. ítélőtábla szüneti tanácsa zárt ülésben ma foglalkozott ezzel a szenzációs ügygyel. Az ügy referálása délelőtt 10 órától 12 óráig tartott, ezt a védők felebebeszélésének föl olvasása követte, mely körülbelül 60 ivre terjedt. A királyi tábla az első bíróság határozatát úgy a család mint a becsületsértésre nézve megszüntette, illetve megváltoztatta s mindkét irányban megszüntette a bünvádi eljárását.

Szerkesztői üzenetek.

Költő. Tisztelt költő ur! A három „versike“ közül a 3-dik számuban a következő tárgyi tényálladék foglaltatik:

Esküdök az égbe,
Az ég istenére
Hogy még ráörök
Rózsám életére,
Ki mind ennek az oka
Csakis ő maga
S most mert itt az idő
Itt a gyáva lejtő.

Uram! Ha ön polgári becsületszavát adja, hogy soha többé versikéket nem alkot, abban az esetben — Isten neki — szemet hunyunk; de ha ön még egyszer vissza talál esni (recidiva) ebbe a bűnbe, akkor önt életveszélyes fenyegetés vétsége miatt (Btk. 167 §) fel fogjuk jelenteni az ügyészségnek.

Amulius. Az Isten áldja meg, minek tartóztatja azt a hűtelen kedvest, a mikor nem akar maradni? Második üzenetünk pedig az, hogy bennünket nem lehet avval megvesztegetni, hogy előfizet a lapra, mert az ön versei akkor is csak olyan rosszak maradnak, mint eddig voltak, ha megveszi a Timest. Fialat barátunk mondjon le — a versírásról.

Jaj de nehéz az élet . . . Mivel vontuk magunkra neheztelést, hogy éppen nekünk meséli ezt el?

Maccenas. Annak a fiatal poétának az igazi neve a Czarina, a mely tehát nem költött név.

Falun. Igaza van, hogy a falusi életnek megvannak a maga kellemes oldalai, de mi nem állítottuk soha az ellenkezőt, hogy olyan heves polemiába akar bocsájtkozni.

Lantos. Ajánljuk, hogy írjon egy egész földrajzot versben, mert a tehetsége megvan hozzá. Az újabb szállítmányból közöljük a következőket:

Német-Czernya,
Mért oly sok a fán a hernya!
Mért nem engedik meg Gájon,
Hogy az ember szaladgájon.

A többi még ezeknél is különb, de nincs rá terünk különben közölnök az egészét.

K. L. A „Hirharang“-ot megszerezheti a Mangold-féle könyvkereskedésben 20 filléért.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése július 7-én.)

Budapest, július 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén napirend előtt Neményi Ambrus szólalt fel személyes kérdésben, kijelentve Hentaller Lajos tegnapi fejtegetésével szemben, hogy nem állott sem ez előtt, sem jelenleg összeköttetésben bármilyen czukorgyárral.

Hentaller azt válaszolja, hogy ő ezt nem is állította, csak rámutatott azon szoros viszonyra, mely az eladót és több czukorgyár között fennáll.

Az általános vita folytatásánál Reitter János nem érzi magát hivatva Ausztria belügyeibe avatkozni s azért inkább ezen kérdés mezőgazdasági oldalával foglalkozva, nem szavaz meg semmiféle szubvencziót a czukorgyáraknak. A javaslatot nem fogadja el.

Bartha Ödön felszólalásában tiltakozik az ellen, mintha a Kossuth-párt obstrukciót folytatna. A javaslat ellen beszélt még

Sturman György.

Következtek ezután az interpellációk:

Az első interpelláló Molnár János volt, ki a mezei munkások sztrájkja ügyében intéz kérdést a kormányhoz. A sztrájk legfőbb okát a nép vallástalanságában látja.

Hentaller Lajos az északamerikai egyesült államok védvámja ügyében intéz interpellációt. Végül

Hock János ugyancsak a mezei munkássztrájk ügyében szólal fel azt kívánva a földmivélsügyi minisztertől, hogy adja elő a sztrájk jelenlegi állását.

Darányi miniszter kimerítően felel az interpellációra; válaszáat a Ház tudomásul veszi.

A pápa.

Budapest, július 7. (A „Torontál“ er. táv.) Rómából érkező hírek szerint ő szentsége a mai napon kissé gyöngékedett s nem is végezte rendes sétáját. — A pápa orvosa, Laponi doktor kijelentette egy újságíró előtt, hogy ő szentsége gyöngékedő állapota daczára egészséges.

A tőzsdéről.

Budapest, július 7. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttett buza őszire 8.88—90, buza júliusra 4.33—36, tengeri július-augusztusra 4.46—47, zab 5.53—55, repce 13.10. Buzában a kínálat mérsékelt, vételkedv kielégítő, forgalom 35.000 mm., az árak emelkednek, készáru 15 krral drágább.

VASUT-UGYEK.

A magyar királyi államvasutak budapest jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Aszód állomás felvételi épületének bővítési munkáinak biztosítása céljából ezennel nyílt pályázat hirdetetik, melyre a versenylettelek szerint felszerelt és bélyeggel ellátott ajánlatok legkésőbb folyó évi július hó 16-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Bánatpénz fejében legkésőbb f. é. július hó 16-ig délelőtti 11 óráig 400 frt, azaz négy száz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az alább említett üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál lefizetendő.

Készpénz után kamat nem követelhető, az értékpapírok pedig a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tizennégy napnál nem régebb utolsó napi árfolyam szerinti értékben de semmi esetre névértéken felül, fognak számittatni.

Az ajánlatok borítékai következő felirással láttandók el: „Ajánlat Aszód állomás felvételi épület bővítési munkáira“.

A végrehajtandó munkákra vonatkozó versenylettelek, szerződési tervezetek és költségvetések a budapest-jobbparti üzletvezetőség építési és pályafentartási osztályában (I. em. 53. ajtó) naponta 10—12 óra között délelőtt betekintethetők.

Budapesten, 1897. évi június hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nyilttér.*

Krondorfi
Savanyuviz

KELEMES ÍZE MIATT

UGY MINT ASZTALI VIZ

DE LEGINKÁBB MINT

gyógyviz

tüdő, gyomor és

vizhólyag bántalmaknál

sikerrel használtatik.

Főraktár N.-Becsckereken:

Armbruster József urnál.

649—10.1

* Aze rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős
Mayer Rezső.

Nagybecskereki Takarékpénztár.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására juttatni, hogy Nagybecskereken,
a Hunyady- (Fő-) utczában

pénzváltó- és bizományi osztályt

létesítettünk és ennek vezetésével Wolfinger Viktor urat megbíztuk.

Irodánk üzletköre kiterjed:

1. Értékpapírok, külföldi bankjegyek s fémpénzek adásvételére és kisorsolt értékpapírok és szelvények beváltására;
2. értékpapír részletüzletre;
3. igérvények és osztállysorsjegyek elárusítására;
4. minden a szolid bankszakmába vágó műveletekre.

Külön osztályunk továbbá foglalkozni fog

jelzálogkölcsonők

engedélyezésének elsőrendű földhitelintézeteknél való

közvetítésével és keresztülvitelével,

főleg meglevő drágább kölcsönök konvertálása céljából

==== jutányos feltételek mellett ====

s a szakmájába eső ügyletekről készséggel szolgál

d i j m e n t e s f e l v i l á g o s í t á s s a l .

Midőn irodánkat a n. é. közönség figyelmébe ajánljuk,

teljes tisztelettel vagyunk

a Nagybecskereki Takarékpénztár

igazgatósága.